

Предмет: Мађарска књижевност 5

Предавач: др Марко Чудић, доцент

Опис предмета: Овај предмет фокусира се на преглед историје мађарске књижевности прве половине XX века, на упознавање књижевних парадигми модернизма, естетске модерне, историјске авангарде, другог таласа модернизма после авангарде, као и касног модернизма у мађарској књижевности.

Студенти ће упознати културно-историјску позадину, парадигме, књижевне правце мађарског модернизма и животна дела најзначајнијих мађарских књижевника са почетка XX века. На тај начин стећи ће основу за даље и продубљеније истраживање дела „златног века” мађарске књижевности. У оквиру овог предмета студенти ће имати прилику да се упознају са делима аутора тзв. прве и друге генерације аутора окупљених око часописа *Nyugat*.

Такође, веома је важно појаве и дела у мађарској књижевности те епохе сагледавати у контексту сличних појава и дела у европској и светској књижевности тог доба. Управо из тог разлога, студенти ће кроз семинарске радове који се углавном базирају на паралелном читању дела мађарске и светске књижевности, добити прилику да развијају аналитичку мисао и шире своје компаративистичке хоризонте.

Садржај предмета: Карактеристике и специфичности модернистичког покрета у мађарској књижевности. Модернистичке књижевне парадигме у Мађарској. Књижевни правци естетске модерне. Лирика на почетку XX века. Часопис *Nyugat*. Лирика Ендреа Адија, Михаља Бабича, Дежеа Костолањија, Арпада Тота, Ђуле Јухаса. Проза Ђуле Крудија, Дежеа Костолањија, Гезе Чата, Фриђеша Каринтија, Арона Тамашија и Јожија Јенеа Тершанског.

Обавезна литература (дела):

1. Ендре Ади: *Песме*. Београд, 1964.
2. Ендре Ади: *Крв и злато* (песме). Нови Сад, 1961.
3. Ендре Ади: *На челу мртвих* (песме). Сарајево, 1978.
4. Данило Киш и Иван Ивањи (приређивачи): *Новија мађарска лирика* (одговарајући делови). Београд, 1970.
5. Деже Костолањи: *Шева* (роман). Београд, 1998.
6. Деже Костолањи: *Златни змај* (роман). Вршац, 2012.
7. Деже Костолањи: *Ана* (роман). Нови Сад, 1980.
8. Деже Костолањи: *Корнел Вечерњи* (приповетке). Београд, 1999.
9. Геза Чат: *Опијум. Дневник морфинисте* (одабране приповетке и одломци из дневника). Београд, 1991.
10. Једно дело (по сопственом избору, од понуђених аутора) прочитати на мађарском језику.

Препоручена литература (дела):

1. Михаљ Бабић: *Синови смрти I–II* (роман). Нови Сад, 1965.
2. Babits Mihály: *A gólyakalifa* (regény). Budapest, 2006.
3. Csáth Géza: *Mesék, amelyek rosszul végződnek* (elbeszélések). Budapest, 1994.
4. Ђула Круди: *Синдбад* (приповетке). Нови Сад, 2007.
5. Karinthy Frigyes: *Így írtok ti*. Budapest, 1999.
6. Karinthy Frigyes: *Utazás Faramidóba. Capillária* (kisregények). Bukarest, 1982.
7. Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*. Budapest, 2012.
8. Tersánszky Józsi Jenő: *Kakuk Marci* (неколико приповедака по избору). Budapest, 2009.
9. Јанош Херцег (прир.): *Шест јутара ружа и друге новеле мајстора мађарске приповетке*. Нови Сад, 1953.

Секундарна литература (препоручена):

1. Имре Бан – Јанош Барта – Михаљ Цине: *Историја мађарске књижевности*. Нови Сад, 1976. (одговарајућа поглавља)
2. Schein Gábor-Gintli Tibor: *Magyar irodalom*. Budapest, 2010. (одговарајућа поглавља)
3. Schöpflin Aladár: *A magyar irodalom története a XX. században*. Budapest, 1990.
4. Szegedy-Maszák Mihály: *Irodalmi kánonok*. Debrecen, 1998.
5. Слободанка Пековић: *Основни појмови модерне*. Београд, 2002.
6. Данило Киш: *Излет у Париз*. У: Данило Киш, *Varia*, Београд, 2007, стр. 519–550.
7. Хуго Фридрих: *Структура модерне лирике*. Нови Сад, 2003.
8. Адријан Марино: *Модерно, модернизам, модерност*. Београд, 1997.
9. Сигмунд Фројд: *Тумачење снова 1 и 2*. Нови Сад, 1979.
10. Марко Чудић: *Данило Киш и модерна мађарска поезија*. Београд, 2007.